Вип. IV. Р. 1912. Ч. 52.

ХРОНЇКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ.

Справоздане за місяцї: вересень—грудень.

Засїданя Видїлу.

XVII зас. дня 4 вересня.

Принято до відомости, що підчас вакацій піднято решту краєвої субвенції за 1912 р. у квоті 8.500 кор. 2) Принято одного нового члена. 3) Постановлено закупити до музея від д. Матвія Чумаченка в Севастополи збірку старинних монет і признано д. І. Волошинському в Далешеві нагороду за монети з новійших часів, що повиходили з обігу. 4) Упрошено

дра Ів. Раковського поробити закупна до музея на коломийській виставі і вислати до Львова. Постановлено також помістити в часописях відозву в справі дарованя предметів до музея. 5) Постановлено висилати безплатно до бібліотеки приватної учительської семінариї СС. Василїянок в Яворові всї виданя Товариства.

XVIII зас. дня 18 вересня.

1) Принято до відомости, що в справі київської вистави відбула ся нарада відпоручників українських товариств, на якій прінціпіяльно ухвалено взяти участь у виставі і вибрано комітет сїмох, що має вести дальше всю справу. 2) Принято до відома, що на зарядженє президиї вислано на коломийську виставу деякі предмети з музея. 3) Принято до відома, що краєвий суд дозволив впис права власности камениці при ул. Чарнецького, ч. 24. 4) Принято до відома, що дирекції почт удїлено президиіяльно дозволу на уложенє телефонїчних стояків на каменицях при ул. Чарнецького, ч. 24 і 26 з тим, що дирекція знизить оплату друкарняного телефону о 50 кор. річно. 5) Признано д. М. Мочульському за надзвичайні працї при купнї каменицї 300 кор. 6) Постановлено підвисшити платню управителеви переплетнї д. Мих. Барановн від 1 жовтня, 1912 р. на 200 кор. місячно. 7) Др. С. Томашівський предложив іменем комісиї новий проєкт реґуляміну для видань. Відложено полагодженє до дальшого засїданя.

XIX зас. дня 2 жовтня.

1) Полагоджено справу урядованя в музею таким способом: а) д. М. Залїзнякови признано платну відпустку до його повороту, а найбільше на один рік, при чім безплатне заступство обійме його жінка, п. Олена Залїзнякова. б) д. Ол. Назаріїву поручено на час двох місяців перевожуванє і порядкованє музея з платнею 100 кор. місячно, при чім запевнено йому занятє при музею до вакацій. Що до умов, під якими буде занятий по двох місяцях, западе нова ухвала. в) Приділено тимчасово з друкарнї до музея курзора Мих. Романова з дотеперішною платнею. 2) Уповажнено д. Ол. На-

заріїва поїхати до Коломиї і забрати річи до музея, вислані на виставу та закуплені на виставі. 3) Покликано до Виділу на час виїзду дра Ів. Раковського д. Ів. Джиджору. 4) Принято до відома подяку дирекції прив. семінарії СС. Василїянок в Яворові за дар видань.

XX зас. дня 16 жовтня.

1) Принято до відомости, що секретар В. Гнатюк лежить хорий, через що не може бути присутний на засїданях. Покликано до Видїлу на час його хороби д. Ф. Колессу. 2) Постановлено виплатити дня 1 марта, 1913 р. на фонд ювилейного дару для Ів. Франка 1000 кор. 3) Вибрано комісію, зложену з дд. І. Джиджори, С. Рудницького, С. Томашівського й Ів. Франка для означеня висоти накладу видань Товариства й усталеня меж для публїкацій сирих матеріялів і взагалї пляну видань. 4) Признано подяку етноґрафічній секції при снятинськім віддїлї тов. „Взаїмної помочи гал. і буков. учителів", а особливо д. Ан. Онищукови за призбиране предметів для музея. 5) Позволено адміністраторови „Акад. Дому" мешкати деінде і виплачувати йому на помешкане 40 К місячно.

XXI зас. дня 30 жовтня.

1) Відчитано письмо „Jednoty česk. fizyků" з запрошенем до участи в ювилею. Поручено делеґатови секції дру С. Рудницькому вислати привіт. 2) Постановлено причинювати ся до асекурації урядників централї, не асекурованих доси, квотою 120 кор. річно. 3) Ухвалено платити за персонал книгарні цїлу премію до державного пенсийного заведеня. 4) Постановлено закупити в учителя М. Кузьмака в Головську предмети до музея за 132 кор.

XXII зас. дня 13 падолиста.

1) Вислухано промови голови, присвяченої памяти помершого почесного члена Товариства, Миколи Лисенка і пошановано його повстанем із місць. Принято при тім до відомости, що від Товариства видруковано посмертні плякати і зложено вінець на домовину. 2) Принято до відомости, що вийшли з друку: а) Етноґр. Збірник, т. 31—32. б) Хронїка, ч. 51.

в) Chronik, ч. 45—48. 3) Принято трьох нових членів. 4) Постановлено висилати безплатно всї видання Товариства приватному гімназійному заведеню в Комарнї. 5) Поручено д. К. Широцькому закупити до музея збірку кераміки в Подільській губернії за 120 руб. 6) Піднесено платню п. Олені Довжанській, бухгальтерції, на 90 кор. місячно, при чім принято умови що до обосторонного виповідженя служби. 7) Піднесено місячну пенсію вдові по бувшім директорі друкарні Бол. Беднарській з 50 кор. на 80 кор.

XXIII зас. дня 20 падолиста.

1) Постановлено вислати послам дру К. Левицькому й дру Т. Окуневському письменну подяку за успіше заступство справ Товариства перед центральним правительством. 2) Постановлено дотеперішні кімнати в „Акад. Домі", займані музеем, передати бібліотеці і поручено управі бібліотеки замовити потрібні для того шафи й столи. 3) Поручено адміністрації каменицї при ул. Чарнецького, ч. 24, поставити в музею автомати до огріваня за 600 кор. 4) Поручено д. Ол. Назарієву вести провізорично дальше музей аж до відкликаня дві години денно, за ремунерацією 50 кор. місячно. 5) Признано підмоги: а) Управителеви харківської книгарнї 100 рублів. б) Ученикови краківської академії штук красних М. Сорохтееви 50 кор. в) „Руській Захоронції" у Львові 20 кор. 6) Означено висоту накладів видань Товариства так: Записки 800 прим.; Збірник іст.-фільос. секції 400; Збірник фільол. секції 400; Збірник мат.-прир. сек. 300; Жерела 600; Памятки 600; Укр.-р. Архив 400; Студії з поля сусп. наук 400; Етноґр. збрник 500; Етнол. мат. 500; Укр.-р. бібліотека 1000; Мат. до бібліоґр. 700; Хронїки 300. 7) Принято в цілости новий реґулямін видань із постановою, що він зачинає обовязувати від 1 січня, 1913. 8) Позволено д. Філ. Колессї замовити клїші до другого випуска мельодій укр. дум. 9) Уповажнено управу переплетнї розширити робітнї та справити нову машину до шитя.

XXIV зас. дня 12 грудня.

1) Постановлено не визичати жадних музеальних пред-

метів, а копії позволяти здоймати лише в самім музею за кождоразовим дозволом Видїлу. 2) Поручено касї виплатити проф. В. Шухевичови 30 кор. як причинок Товариства до видатків, понесених львівськими товариствами з нагоди похорону М. Лисенка. 3) Поручено провізорично ведене маґазину п. Ол. Довжаньскій. 4) Принято до відомости, що буковинський сойм не відновив Товариству субвенції на видання. 5) Вибрано комісію для уморення векслевих довгів із дд. І. Джиджори, М. Мочульського й О. Роздольського, що мають порозумівати ся з головою. 6) Принято до відомости затягнене приватної позички на гіпотеку каменицї при ул. Чарнецького, 24, під умовами, означеними в листї Товариства до вірителїв, та висловлено проф. М. Грушевському подяку за її вироблене. 7) Принято до відомости виповіджене удїлів Товариства в „Укр.-р. Видавничій Спілцї" та поручено бухгальтерови розрахувати довг Товариства в користь В. Спілки з титулу закуплених книжок. 8) Унормовано становище сторожа каменицї при ул. Чарнецького, ч. 24, переносячи його з друкарнї до музея на дотеперішних умовах. 9) Підвисшено платню сторожа в каменици при ул. Чарнецького, ч. 26, до 60 кор. місячно.

XXV зас. дня 14 грудня.

1) Поручено управі музея закупити від учителя Л. Гарматія предмети до музея за 200 кор. 2) Поручено управі біблїотеки розписати конкурс на будову біблїотеки з премією 1000 кор. 3) Признано підмоги по 10 кор. бідним ученикам школи ім. М. Шашкевича і дївочої школи вправ при державній учит. семінарії. 4) Ухвалено виплатити 6000 рублів на розширене київської книгарнї й уповажнено голову зложити в нїй відповідний грошевий депозит на заплату друкарських робіт у Київі.

Засїданя секцій.

ЗАСЇДАНЯ ІСТОРИЧНО-ФІЛЬОСОФІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

XV зас. дня 23 вересня.

Др. Федір Вовк із Петербурга здав справозданє з женевського археольоґічно-антропольоґічного конґресу, що саме тепер відбув ся і предложив реферат про нові знахідки в палеолїтичнім становищи в Мізинї на Чернигівщинї.

XVI зас. дня 16 жовтня.

1) Др. Ів. Крипякевич предложив статю п. н. „З дїяльности Поссевіна". 2) Проф. М. Грушевський зреферував статю д. М. Возняка п. н. „З заранясукраїнської преси в Галичинї". Обі статї ухвалено друкувати в „Записках".

Зміст статї дра Ів. Крипякевича:

Місія Поссевіна 1581 р. мала на цїли дві справи: заключити мир між Польщею і Москвою та приєднати царя Івана до церковної єдности з Римом. Ся друга сторона посольства не повела ся. Але Поссевін проєктів унїї не закинув, тілько переніс свою дїяльність на иншу територію, до польсько-литовської держави і пробував розвязати се питанє иншими дорогами. В першій части розвідки розглядає автор заснованє семінариї для Русинів у Вильнї, яке розпочав Поссевін та католицькі виданя, призначені для Русинів.

Зміст праці д. М. Возняка:

На основі замітки Осташевского-Бараньского в 3 зош. „Rusi" п. з. „U kolebki prasy ruskiej", цілком не використаної ним української літератури предмету та невідомого досі листу Дениса Зубрицького до Антона Петрушевича, автор представляє заходи галицьких Українців на передодні весни народів заложити українську часопись. Мала називати ся „Галицька Пчола". Через пів року редаґувати сю часопись згодив ся Денис Зубрицький, що займив ся зєднанем співробітників для неї. Мова часописи мала бути чимсь посереднім між українською народньою мовою і великоруською літературною. В разї недостачі якого вислову бажав собі редактор, щоби співробітники запозичали його з церковно-славянської або великоруської мови. Характеристичне вимаганє мови старих документів 15 в. та Волинської лїтописи. Одначе заки Зубрицький зібрав потрібний матеріял до першого числа, надано конституцію в Австрії і нові умови вимагали узгляднення і полїтичних новин. Так замісць чисто літературно-наукової часописи повстала перша українська часопись „Зоря Галицька". В другій части зібрані з рукописий Якова Головацького причинки до майбутньої участи Головацького в „Пчолї Галицькій". Часописю заінтересував ся Головацький так дуже, що під тим заголовком задумав видати антольоґію нової української літератури в Росії і Галичині, але сього плану на жаль не виконав.

XVII зас. дня 1 падолиста.

Др. Стан. Днїстрянський зреферував свою працю п. н. „Причинки до реформи цивільного права". Ухвалено друкувати в „Часописи Правн. Економічній".

XVIII зас. дня 17 падолиста.

Др. Ст. Томашівський предложив статю п. н. „Між Пилявцями і Замостєм". Ухвалено друкувати в „Жерелах", т. VI.

Зміст статї дра С. Томашівського:

Розвідка призначена на вступ до VI т. „Жерел" й оперта головно на матеріялї зібранім у сім томі обговорює полїтично-

воєнні події в західно-українських землях після битви під Пилявцями (23/IX 1648) аж до хвилї повороту Хмельницького з під Замостя у Київщину. Поодинокі розділи такі: воєнна рада в Староконстантинові, похід на Збараж і Броди, львівські відгомони української революції, зрада Вишневецького, облога, похід під Замостє, облога, пересправи з Яном Казимиром і поворот. Численні приписки присвячені критичній провірцї суперечних часто жерел та побудованих на них висновків істориків.

XIX зас. дня 20 падолиста.

1) Др. Ів. Франко зреферував статю дра Я. Гординського п. н. „Михайло Куземський кандидатом на митрополичий престол". 2) Ів. Кревецький предложив статю п. н. „Проби орґанїзованя руських нац. ґвардій в Галичинї в 1848—1849 р." Обі статї ухвалено друкувати в „Записках".

Зміст статї дра Я. Гординського:

Автор подає просьбу священників пістинського деканату в Галичинї з 1870 р. до цїсаря в справі номінації Михайла Куземського галицьким митрополитом. При сїм порушено москвофільсько-православну аґітацію між русько-католицьким духовенством протягом 60-тих рр. і наведено лист Михайла Малиновського з 1866 р. до деканатів у справі зорґанїзованя ґреміяльної заяви духовенства вірности римському папі.

Зміст статї д. Ів. Кревецького:

Познайомивши на вступі з інституцією австрийської національної ґвардії з 1848 р. взагалі й згадавши про перші заходи коло орґанїзованя її у Галичинї (I. Орґанїзацийний статут), автор представляє в дальшій части становище, яке заняли в справі сїй тогочасні Русини (II. Становище Русинів). Всупереч орґанїзацийному статутови, який наказував орґанїзоване ґвардій після громад, „Гол. Руська Рада" зажадала дозволу орґанїзувати їх на підставі національній, — отже в громадах, де Русини були в меншости (по містах), побіч польських окремих ґвардій руських. Жаданю такому одначе спротивило ся краєве правительство (III. Справа руських нац.

ґвардій і краєве правительство) і Поляки (IV. Справа руських нац. ґвардій і Поляки). Все-ж таки проби орґанізувати руські нац. ґвардії побіч польських (по містах) були підняті, доводячи декуди (пр. в Бережанах) до конфлікту з місцевими властями (V. Проби орґанізованя руських нац. ґвардій по містах). В тих одначе громадах, де руський елемент мав за собою чисельну перевагу, руські ґвардії були орґанізовані під фірмами громад — згідно з постановами орґанізаційного статута і без ніяких перепон з боку властий. Мало се місце, що тикаєть ся міст, в однім тілько Яворові (VI. Яворівська ґвардія) і по тих селах східної части Галичини, які — числячи поверх 1000 душ — мали право орґанізувати в себе нац. ґвардію (VII. Сїльські ґвардії).

До праці долучено фотоґрафічні знимки хоругов руської нац. ґвардії бережанської і яворівської.

XX зас. дня 11 грудня.

1) Проф. М. Грушевський предложив збірку документів В. Модзалевського п. н. „Архівні дрібниці з Гетьманщини". 2) Др. Ів. Франко предложив статю дра Я. Гординського п. н. „Гр. кат. духовна семінарія у Відни в 1852—1855 рр." Обі статї ухвалено друкувати в „Записках".

Зміст статї д. В. Модзалевського:

З ріжних архивів (найбільше з московського архива мін. юстіції) д. Модзалевський подає дрібні причинки до суспільних відносин Гетьманщини з кінця XVII в. і першого десятиліття XVIII; як ілюстрація настроїв перед катастрофою 1708 р. має особливий інтерес лист Орликової жінки з Батурина з 21 вересня.

Зміст статї дра Я. Гординського:

На основі переписки Амвросія Шанковського (доповненої сучасними печатаними вістками) подає автор історію віденської духовної семинарії від її основаня в 1852 р. аж до 1855 р. Передовсїм звертає увагу на галицьких питомцїв у семинарії, на їх відносини до ректора Спірідіона Литвиновича,

на їх духове житє, москвофільство, симпатії до народньої мови і т. д. З питомцїв займаєть ся близше особами Амвросія Шанковського і Луки Лисяка, коло яких головно гуртували ся галицькі богослови.

ЗАСЇДАНЯ ФІЛЬОЛЬОҐІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

III зас. дня 12 вересня.

1) Проф. Юл. Романчук предложив: „Критичні замітки до Шевченкового Кобзаря“, які ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Др. Ів. Франко зреферував першу частину „Студій над найдавнїйшим київським лїтописом“.

Зміст реферату проф. Ю. Романчука:

Текст поезій Шевченка ще все не вповнї усталений. Вправдї через отворене в 1906 роцї архіву Департамента Полїцїї в Петербурзї, де находили ся забрані Шевченкови при арештованю і ревізії письма, а потім через знайдене, особливо заходами Доманицького, багато автографів і копій усунено значну часть давнїйших похибок і заповнено богато прогалин, але повстало нове замішанє через те, що повного, самим автором довершеного виданя, його творів нема, а позісталі рукописи показують дуже великі ріжницї. З того вийшо, що з одної сторони давнїйші виданя Шевченка вже перестарілі, а з другої три найновійші і тепер єдино в рахубу входячі виданя, Доманицького, Романчука і Франка, мають надзвичайно богато відмін у текстї. І так тексти Доманицького і Франка ріжчять ся межи собою в 240 місцях, а від виданя Романчука ріжнить ся Доманицький також у 240, Франко більше як у 400 місцях, і то нераз дуже значно. Ті ріжницї треба вирівнати і зладити оден поправний автентичний текст. В тій цїли написана ся розправа, де критично розбирають ся і порівнують ся поодинокі тексти і виказує ся подрібно, котрий

з них в якім місци треба зовсім відкинути, а котрий уважати за найліпший. В такий спосіб обговорено 350 місць у поезіях Шевченка.

Зміст реферату дра Ів. Франка:

Основою сих студій було спостережене, що найважнійші части літописного оповіданя найстаршого київського літопису уложені віршами, і були пізнійше переписані прозою з ріжними редакторськими додатками. Реконструувавши головну часть найстаршого літопису аж до хрещеня Володимира в віршовій формі я мав змогу докладнійше, ніж се доси зроблено, повідділяти первісний текст від пізнійших редакторських додатків, а також доказати наглядно, що з двох редакцій найстаршого київського літопису т. зв. Іпатська, а властиво Печерська заховала первісний текст далеко ліпше, ніж т. зв. Лаврентієва, в якій той текст майже скрізь попсовано річевими непорозумінями та тенденцією, переробити народню мову на церковно-славянську. Метою своїх студій я поклав видане найстаршого київського літопису в первісній віршованій формі з доданєм критичного, історичного та літературного апарату повнійшого, ніж се було зроблено доси.

IV зас. дня 8 падолиста.

Проф. Ів. Верхратський предложив працю п. н. „Говор Батюків“, в якій крім опису говору подає збірку народніх оповідань, пісень, пословиць і загадок. Ухвалено друкувати працю в „Збірнику“ секції.

Зміст праці проф. Ів. Верхратського:

Говор Батюків єсть одміною (підговором) говора опільського. Батюки то головно жителї околиць Жовкви, Рави Руської, Яворова, Городка, Угнова. Сусїдами названі від слова майже скрізь у нас менше або більше вживаного „батько“. Впрочім є також частні місцеві назви тих Русинів. І так: Бемками зовуть тих, котрі говорять бем, місто загально у нас уживаного будем, будемо; Юкавцями тих, що кажуть ю, місто вже, уже; Цуркалами жителїв Голого і Сенькович, котрі говорять ц місто ч прим. кацка місто качка, цорний м. чорний і пр.

Той говор оказує особливе залюбоване у властиві стяганя і скороченя в декотрих формах спраганя н. пр. сьпівéш, сьпівé; сьпівéм, сьпівéте місто сьпіваєш, сьпіває; сьпіваєм, сьпіваєте, також гньівéш, гньівé; гньівéм, гньівéте; подібно: хрýпе, пóрске, копé, сховé, повідé, скакé, щýпе, мачé місто хрýпає, пóрскає, копáє, ховáє, повідáє, скакáє, щýпає, мачáє і пр. Також місто: кáжу, кáжеш, кáже; кáжем, кáжете, кáжуть уживають ся форми: кáу, кáеш, кáе; кáем, кáете, кáут. Кáе часто стягає ся в ке пр. ке ружні річи. Декуди пр. в Кунині вживають: меш, ме; мем, мéте місто маєш, має; маєм, маєте, він не ме охоти = він не має охоти. Коло Пітелич, Кунина, Яворова, Малатина, Курників кладуть беш, бе; бем, бете місто будеш, буде; будем, будете.

Минувшик стану дїйного: писáў єм (писáлам, писáлом), писáў єс (єсь), писáў; писáлис(ь)мо, писáлисьте, писáли або рідше: я писáў (писáла, писáло), ти писáў, він писаў; ми писáли, ви писáли, они писáли. Коло Пітелич, Кунина, Яворова, Малатина, Курників в будучнику стану дїйного причасник минувшого часу мужеського рода кладе ся незмінений для всїх родів ч. єдиничного і многого: бýду жаў, беш жаў, бе жаў; бем жаў, бéте жаў, бýдут жаў — вонá бе жаў — телé бе ссаў — совá бе сидьїў — бем хльіб пік — бéте маў — бýдут ріс такі квіткú. (Будучник ст. дїйного в говорі Батюків: буду косúў, буду жаў або буду косити, буду жати...)

Місто обоє декуди кажуть обé, місто хвáла Богу — фалáбу, м. присягай Богу — присяй Богу, присьíбі, м. чого, чогось, чому часто чо, чось, чем, м. треба — тре.

Вменшені форми сущників на ойко (ейко), ойка (ейка), приложників на ойкий (ейкий) і глаголів (в неопредїленику) на ойки суть дуже часті: парубóйко, вінóйко, ковáчейко, сестрóйка, головойка, горівойка, душéйка, засýлейка, річéйка, господéйко, Бóжейко, личéйко; молодéйкий, тверезóйкий, малéйкий, дрібнéйкий; ходúтойки, любúтойки, íстойки, пúтойки, спáтойки.

У II кляси глаголів (неопредїленик на ити) у третїм лици ч. єд. теперішного часу т (ть) відкидає ся: хóди, во-

гóри, нóси; коли однакож послідний склад наголошує ся, остає т: він кричи́т, він пали́т; крапи́т дорщ. У глаголів, котрих неопреділеник кінчить ся на ати (V кляса), уживають ся часто форми третого лиця ч. ед. теп. часу: сьідла́, набира́, назива́, льіта́, плива́ побіч сьідла́е, набира́е, назива́е (називе́), льіта́е, пли́вае. Друге лице ч. ед. від йім, дам, повім звучить йісь (рідко і лиш місцево: йіси́), дась (рідко: даси́), пові́сь. Власти́ві є декуди форми неопреділеника на щ: стри́щи, біщи, лещи́, запре́щи, помощи́ (то є старші форми: старослов. стришти, староруськ. стрищи) м. загальноруськ. стричи, бічи, лячи, запрячи, помочи (на Україні вживають тепер форм: стригти, бігти, лягти, запрягти, помогти, повсталі з правильних стричи etc. по фальшивій анальоґії після правильних форм: нести, вести).

Зложені форми приложникові частійше вживають ся: си́вая зазу́ля, зеле́ная трава́, пізньі́йшое жито, мало́е теле́, ме́нчийі хлопцьі, си́вийі воли́. Рідші є іменні форми приложників або заіменників як: зеле́но поле, я́сно небо, котро́ теле́.

Загально руське котри́й звучить найчастійше котро́й (котра́я, котро́е), весь, вся, все — всьой, всяя, всьое.

Глухі суголоски переходять часто в звучні: ли́жґа, ви́ґа, ґора́льі м. лижка, вика, коралї — к переходить на х: холомийка, халамийка м. коломийка (танець); ф переходить на хв, х або кв: хвасо́ля, хві́рман, прохвесор м. фасоля, фірман, професор; хлешка, карто́хель м. фляшка, картофля; квасо́ля, сераквим м. фасоля, серафим; натомість хв часто в ф: фа́ла, фіст м. хвала, хвіст.

Переставка лучає ся частійше: вогори́ти м. говорити, колу́піток м. полукіпок, чеперица м. печериця.

В декотрих словах втручає ся р: дорщ м. дощ, харщ м. хащ, ма́ршина (марши́на) м. машина, в инших вимітує ся: Верха́та, окети́ти м. Верхрата, окрестити.

Творник ч. единичного сущників і приложників женського рода найчастійше на ою (ею): доли́ною, траво́ю, водо́ю, це́рквою, си́вою зазу́лею, черво́ною гру́шкою, те́мною но́чею, рідко коли на оў (еў) або ще рідше

на **ом** (ем): доли́ноў, гру́шкоў, си́воў зазу́леў, лі̂ж-ком, ново́м це́рквом.

Рідник ч. ед. мейі, твейі, све́йі, те́йі м. мовї, твоеї, тої, в укр. тівї — творник ч. ед. ме́ю, тве́ю, све́ю, те́ю (меў, твӗу, свеў, теў), м. мовю, твовю, своєю, тою в укр. тівю.

сьпівати, сьвятий, сьвіт, сьвічка, сьвірщок, сьмілий, зьвір, зьвізда м. співати, святий, світ, свічка, свірщок, смілий, звір, звізда.

По поданю примітних явищ з граматики [1) звучнї, 2) пнетвору, 3) словотвору, 4) словоладу] слї̈дують взорцї бе́сї̈ди Батюків: Повіданки, Загадки, Пісни, а вкінци Словарець.

Засїданя комісий.

ЗАСЇДАНЯ АРХЕОҐРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

V зас. дня 6 падолиста.

1) Проф. М. Грушевський подав відомість про стан збірки Ф. Ґолїйчука (часи Ф. Орлика). 2) Др. Ів. Франко подав до відома, що приготовляє до видання збірку писань Климента, епископа словенського. 3) Постановлено звернути ся до д. Чекина в Льондонї з пропозицією зладити ексцерпти з анґлїйських часописий за рр. 1657—67 для збірки д. В. Герасимчука.

VI зас. дня 14 грудня.

1) Проф. М. Грушевський подав до відома докладнїйший плян видання „Генерального слѣдствія о маетностях стародубскаго полка". Воно буде обіймати два томи, з них перший, що обіймає екстракт і відомости про поодинокі села, вже друкуеть ся. 2) Він же повідомив про стан друку дневних записок Я. Марковича.

ЗАСІДАНЯ БІБЛЇОҐРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

III зас. дня 2 жовтня.

1) Проф. М. Грушевський подав поясненя до бібліоґрафії

славянознавства, досї друкованої в „Извѣстіяхъ“ петербурської Академії Наук, що має зреформувати ся з початком року і передає прошенє її редакторів що до української бібліоґрафії. 2) Дискутовано над справою видання старої української бібліоґрафії, при чім висловлено думку, що в ній належить подавати взірцї письма, вступи, закінченя або й коротенькі вимки з самої книги, опис ґравюр і т. и. Втягати постановлено до неї всї друки до 1798 р. Для підготовленя всеї справи вибрано окремий комітет, до якого увійшли: М. Возняк, М. Грушевський, В. Дорошенко, І. Кревецький, Іл. Свенціцький.

ЗАСІДАНЯ ЕТНОҐРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

III зас. дня 6 жовтня.

1) Принято до відома, що з причин незалежних від комісії, крім одного тома Етноґр. Збірника, инші виданя комісії за 1911 і 1912 рік доси не вийшли. 2) На внесенє секретаря постановлено видати один том „Матеріялів до укр. етн.“ збірний і дати до нього статї А. Онищука (Народ. календар; Родини і хрестини та дитина до шестого року житя; Право й ин.) і В. Доманицького (Народ. календар); в однім з найблизших томів „Етноґр. Збірника“ видати корпус байок (звіриного епосу). 3) Супроти неможливости виконаня пляну видань комісії, затвердженого дня 30/IV 1911, принято новий в доповненій формі: а) В „Етноґр. Збірнику“ постановлено видати: **За 1911 р.**: т. XXXI—II: Похоронні голосїня, І. Свенціцького і Похоронні звичаї й обряди, В. Гнатюка. **За 1912 р.**: т. XXXIII: Колядки і щедрівки, В. Гнатюка; т. XXXIV: Матеріяли до укр. демонольоґії, вип. І, В. Гнатюка. **За 1913 р.**: т. XXXV: Матеріяли до укр. демонольоґії, вип. II, В. Гнатюка; т. XXXVI: Байки, В. Гнатюка. — б) В „Матеріялах до укр. демонольоґії“: **За 1911 р.**: т. XIV: Мельодії українських народ. дум, Ф. Колесси. **За 1912 р.**: Статї А. Онищука й В. Доманицького. **За 1913 р.**: Мельодії українських народ. пісень (з Холмщини й російськ. Поділя), Ст. Людкевича.

4) Постановлено видрукувати в „Хроніцї“ весїльний квестіонар Ф. Вовка і В. Охримовича та порозсилати його охочим записувати весїльні обряди й піснї. 5) На внесенє секретаря вибрано в члени комісії: а) Богдана Заклинського, учителя в Кривополи; б) Антона Онищука, учителя в Карлові.

Микола Лисенко.

(Некрольоґ.)

М. Лисенко ур. 10 марта, 1842 р. в с. Гриньках, Кременчугського пов., Полтавської ґубернії, походив із старого дворянського роду, в якому удержували ся подекуди і давні українські традиції й українька мова. З малечку одержав він старанне образоване в музиці, яке й продовжав у часі ґімназіяльної науки в Київі та в Харкові і вже тоді під рукою добрих пяністів допровадив до значної досконалости техніку фортепянової гри. Розпочавши університетські студії на природничому виділї ще в Харкові, перейшов Лисенко по році на університет до Київа саме в часї найбільшого розгару українського руху, що й спонукало його до пильної працї на полї української музичної етноґрафії. По скінченю університетських студій обняв Лисенко на короткий час урядову посаду мирового посередника, а потім виїхав на науку до липської музичної консерваторії, де в роках 1866—68 покінчив курси фортепянової гри у проф. Рейнеке та гармонії й композиції у проф. Ріхтера. Своє музичне образоване доповнив Лисенко опісля (1874—76) наукою орхестральної композиції у Римского-Корсакова в Петербурзї.

В Липську розпочав Лисенко свою композиторську дїяльність зложенєм музики до Шевченкового „Заповіту“ 1868 р.

Вернувши до Київа Лисенко скоро здобув собі славу знаменитого віртуоза і учителя фортепянової гри; при кінци він заложив свою власну музично-драматичну школу.

В 1880-тих рр. Лисенкові твори стають звісні в нас у Галичині і тут розбуджують одушевлене для укр. народньої музики, та змагане до висшої музикальної культури, вносять не лише народній напрям, але й европейську думку в галицьке музиковане.

Колиж уся Русь-Україна святкувала 35-літній ювілей композиторської діяльности Лисенка 1903 р., то сей ювілей і гостина Лисенка в Галичині й на Буковині стали для тутешніх Українців величавим народнім святом, правдивим тріумфом

української національної музики. При тій нагоді найстарші і найповажнійші культурні інституції іменували Лисенка своїм почесним членом, а Музичне Товариство, що удержує Висший Музич. Інститут у Львові прикрасило се його іменем.

Важну культурно-національну задачу сповняли українські концерти, устроювані Лисенком у Київі і по инших українських містах. При тім Лисенко приймав живу участь у товариському житю й був душею київської громади, яка й вибрала його головою першого „Українського клюбу“.

Тяжка, томляча музично-педагогічна праця забирала Ли-

сенкови увесь найкращий час так, що на музичну творчість лишались йому хиба тихі години пізної ночи. І коли зважимо богату композиторську діяльність Лисенка, то треба дивувати ся його силї, енерґії і духовій свіжости, яку заховав великий творець до самої смерти.

Та тяжка праця і житєві невзгодини підірвали його залїзне здоровлє; в останних роках він почав нездужати на серце і умер несподївано від розриву аорти д. 5 жовтня — кілька днїв по розвязаню „Українського клюбу", яке відчув він дуже болючо.

Ще в Липську видав Лисенко перший том свого знаменитого „Збірника українських народнїх пісень" 1868 р.

Результатом пильних дослїдів Лисенка над укр. народньою музикою являє ся його науковий реферат: „Характеристика музыкальныхъ особенностей малорусскихъ думъ и пѣсенъ исполняемыхъ кобзаремъ О. Вересаемъ".[1])

Подаючи докладну аналїзу музикального репертуару Вересая та опис його кобзи і її строю виказує Лисенко, що українські народні піснї цїлим своїм мельодичним і ритмічним складом сильно відріжняють ся від в.-руських народнїх мельодий і подекуди близше підходять до сербських народнїх пісень. Хоча старші верстви в.-руських і українських народнїх пісень засновані на середньовічних церковних ладах, то в.-руські народні піснї заховали переважно й доси строгий діятонїзм, коли розвій української народньої музики пішов иншими дорогами, підлягаючи хроматизації, що проявляє ся навіть у найстарших мельодіях, до яких належать без сумнїву кобзарські рецитації.[2])

Лисенко виказав, що вислїдів учених і гармонїзаторів з обсягу в.-руської народної мельодії не можна живцем прикладати до українських народнїх пісень. Коли українські народні піснї цїлим своїм складом і характером відріжняють ся від в.-руських, тож ясна річ, вимагають вони зовсїм иншої

---

[1]) Записки Юго западн. Отд. Имп. Р. Геогр. Общ. І, 1874, ст. 339—366.

[2]) Характеристичні признаки укр. народнїх мельодій обговорює Лисенко також у пізнїйшій своїй розвідцї про „Народні музичні струменти на Вкраїнї" („Зоря" з 1894).

гармонїзації; а якої саме — се показав Лисенко своїми знаменитими збірниками, у яких згармонїзував коло 450 українських народнїх пісень в отсих виданях:

1) „Збірник українських народнїх пісень" в 6 частях по 40 пісень на сольо спів при супроводі фортепяну.

2) 12 „Десятків" українських народнїх пісень, уложених то на мужеський, то на мішаний хор із супроводом фортепяну.

3) „Молодощі" — збірник танків та веснянок (37 пісень).

4) „Українські обрядові пісні" (у 5 частях) — уложені на мішаний хор із супроводом фортепяну.

Лисенко добре оцінював сей важний факт, що українські народні пісні виказують давнійші і новійші верстви та формації, починаючи від неповних звукорядів, квартової і квінтової будови, та ріжних комбінацій кварти з квінтою у середньовічних ладах аж до октавного устрою із ясно означеною тонїкою дурової чи мольової скалї.

Він виводив гармонїю із самого тонального матеріялу народної мельодії відповідно до її складу і характеру, томуж його гармонїзації визначують ся природностю і чудовою мягкостю. До тогож і контрапунктичне веденє голосів взорував Лисенко на народнїх „підголосках".

Українські народні пісні в гармонїзації Лисенка — се високо-артистичні твори, які краще від усяких наукових дісертацій говорять про незвичайне богатство, орігінальність і красу українського пісенного стилю. У сїй справі показав Лисенко, як нїхто другий, докладне знанє української народньої музики, тонке почутє для її характеристичних признак, великий досвід і блискучий талант; попри високі артистичні прикмети Лисенкові збірники мають також першорядну наукову вартість.

Навязуючи свою орігінальну творчість до української народної музики та даючи перевагу субєктивному елементови над формальним, Лисенко являє ся представником музичного романтизму.

Як композитор вславив ся Лисенко головно творами із обсягу вокальної музики, межи якими перше місце займає його „Музика до Шевченкового кобзаря" у шести серіях, що обіймають 82 композиції: сольо-співи про жіночі та мужеські

голоси (тих є над 50), а також мішані і мужеські хори (коло 20), квартети, дуети, тріо.

Отсї композиції Лисенка визначують ся глибоким зрозумінем і відчутем Шевченкової поезії, до якої умів Лисенко достроїти ся також народністю музичного виразу і глибоким лїризмом. Передаючи музичною мовою усї переливи чутя і настрою ґеніяльного поета, Лисенко чарує нас глубиною і полетом музичної думки та блискучою формою. Народнїй кольорит Лисенкових композицій до слів Шевченка лише підносить вартість і оріґінальність сих творів, далеких від наслїдуваня чи розроблюваня народнїх мотивів та від усяких дешевих ефектів.

Крім віршів Шевченка Лисенко підкладав під музику також вірші инших поетів українських і чужих в укр. перекладї.

Відчуваючи потребу української оперової музики, Лисенко почав уже від 1872 р. працювати також у сьому напрямі і до тогож часу відносить ся його оперета „Чорноморці“ і перші нариси „Різдвяної ночі“, яка вийшла 1884 р. в закінченій формі, як коміко-лїрична опера. Крім того написав Лисенко лїрично-фантастичну оперу „Утоплена“ (1900 р.), а саме перед смертию Лисенка скінчило ся друкованє його останньої опери „Тарас Бульба“.

Сї опери, хоч написані по старшим взірцям, визначують ся взагалї усіми добрими прикметами Лисенкового стилю — оріґінальностю і свіжостю мотивів та народнїм характером. Се дає нам право уважати Лисенка творцем української національної опери.

Писав Лисенко також легенькі дїточі оперки, засновані на народнїх мотивах, як: Коза Дереза, „Зима і весна“, „Пан Коцький“.

Як віртоуз у фортепяновій грі полишив Лисенко цїлий ряд фортепянових творів, в яких по більшій части подає мистецьке оброблене українських народнїх мотивів, як н. пр. дві українські рапсодії, Сюїта in g, з укр. пісень, „На солодкім меду“, „Пливе човен“ і ин.

Як бачимо, музична дїяльність Лисенка незвичайно ріжнородна і видатна.

Лисенко зумів впливи світової і народної музики так пе-

ретопити у своїй душі, що його композиції носять усї признаки великої творчої індівідуальности й орігінальности.

У розвою української музики Лисенко має епохальне значіне, подібно як Ґлїнка у великоруській, Монюшко у польській, Сметана у чеській музиці. Лисенко став творцем української національної музики; він положив також трівкі підвалини під розвій української музичної етноґрафії, випровадив українську народню пісню зпід сільської стріхи у широкий світ та здивував своїх і чужих її орігінальностю і красою.

Своєю многосторонною композиторською діяльностю двигнув Лисенко українську музичну культуру та звязав її з поступом світової музики, яку й збогатив віковим надбанєм українського народу.

Справоздане з етноґрафічної екскурзії.

В серпни 1912 р. відбув я коштом 150 корон етноґрафічну екскурзію по горлицькім і грибівськім повіті на Лемківщині і зібрав 150 мельодій з текстами в селах: Маластів, Квятонь, Усте руське, Ганчова, Брунари і Ставіша.

Лемки визначують ся вродженою музикальностю: їх пісні незвичайно гарні й оріґінальні, виказують велику ріжнородність і богато перехідних ступнів від сумних протяжних до скочних і веселих, від давних обрядових, до нових, напливових. Характеристичні звороти мельодії, танкові і маршові ритми, дуже часто подибувані сінкопи, чардашова будова строф і инші признаки вказують на сильні словацькі й мадярські, а подекуди й польські впливи, що замітні також у тексті пісень. Тим то лемківські співанки творять про себе окрему різко визначену ґрупу і так само ярко відріжняють ся від инших укр. пісень (коли не більше), як лемківський говір від инших українських говорів. Лемки співають також богато чисто словацьких і польських пісень; мова лемківських пісень густо пересїяна словацизмами, сильно відріжняє ся від розговірної мови. Всеж таки мають Лемки значне число своїх оріґінальних „співанок“, межи якими найдеть ся розмірно не великий процент таких, що співають ся у східній Галичині. Отсї типові лемківські пісні виказують у мельодиці і ритміцї спільні основи з укр. піснями.

Філярет Колесса.

Конкурс

на запомоги з Фонду А. Бончевського.

Відповідно до вимог фондаційного акту, надрукованого в „Хроніці“ (1903, ч. 14, ст. 6—7) та додаткової ухвали Виділу (тамже, ч. 23, ст. 1 і 3) оголошуеть ся отсим конкурс на три зворотні запомоги з фонду пок. Антона Бончевського в сумі 600 кор. разом, призначені для студентів унїверситету світських факультетів. Кревні фондатора мають першенство. Надїлений запомогою мае підписати реверс, у якім зобовяжеть ся звернути побрану запомогу фондови, скоро зможе. Удокументовані подання належить вносити на адресу Виділу до дня 15 січня 1913 р., а на їх зворот залучити марку на 45 сот.

За Виділ:

М. ГРУШЕВСЬКИЙ,
голова.

В. ГНАТЮК,
секретарь.

Товариства й інституції,

що приступили до обміну виданями.

Екатеринодаръ. Кубанскій Войсковый этнографическій и естественно-историческій музей.

Helsingfors. Svenska Litteratursällskapet i Finland.

Кіевъ. Кіевское Общество естествоиспытателей состоящее при Импер. Университетѣ св. Владиміра.

Одеса. Одесское Библіографическое Общество при Новороссійскомъ Университетѣ.

СПетербургъ. Библіотека Импер. Военно-Медиц. Академіи.

Zagreb. Hrvatsko Prirodoslovno Društvo.

Житоміръ. Общество изслѣдователей Волыни.

Справоздане з бібліотеки

за час від 1 вересня до 31 грудня 1912 р.

I ВІДДІЛ.

(Книжки, часописи, карти й ин.).

В часі від 1 вересня до 31 грудня 1912 р. вписано в катальоґ I-го відділу 549 нових чисел (24.062—24.602) у 687 томах і випусках; нових періодиків і томів дописано до давнійших 989. Разом вписано 1676 нових томів і випусків.

З того закуплено: книгарською дорогою 277 творів у 363 томах і випусках за 753·91 кор. (455·98 кор. + 93·99руб. + 20·50 мар. + 6·97 гол.); антикварською й приватною дорогою 100 творів у 142 томах і випусках за 517·15 кор. (121.64 кор. + 153·76 руб. + 3·56 мар.). Разом: 377 творів у 505 томах і випусках за 1271·06 кор. (577·62 кор. + 247·75 руб. + 24·06 мар. + 6·97 дол.).

З обміну (виданями Н. Т. і бібліотечними дублетами) з науковими інституціями, редакціями й приватними особами бібліотека одержала 628 тт. і вв. — з того з постійного обміну з наук. інституціями й редакціями 569 тт. і вв.

З дарів прибуло 896 тт. і вв. + 1 мапа + кілька листкових друків.

Разом з купна, обміну й дарів: 2029 тт., бр. і вв. + 1 мапа + кілька збірок листк. друків.

До І-го відділу бібліотеки дарували отсї особи, інституції й видавництва:

1) Х. Алчевська (Харків) — 1; 2) М. Баран (Львів) — 18; 3) Др. Б. Барвінський (Львів) — 2; 4) В. Барвінський (Харків) — 1; 5) М. Берлад (Виднів) — 8; 6) Вид. „Бібл. для рус. молодежи" (Коломия) — 2; 7) К. Бич-Лубенський (Харків) — 5; 8) Ів. Бондаренко — 1; 9) Др. О. Бонкало (Gyöngyös — Угорщина) — 1; 10) J. Y. Buchan (London) — 1; 11) П. Буняк (Львів) — 4; 12) О. Величківна (Львів) — 2; 13) Я. Весоловський (Львів) — 1; 14) Т-во „Віра" (Тисьмениця) — 22; 15) Ів. Возняк (Львів) — 12; 16) М. Возняк (Львів) — 2; 17) о. А. Волянський (Криворівня) — 4; 18) Вид. „Всеукр. Бібліотека" (Скрантон) — 1; 19) Г. Гануляк (Львів) — 7; 20) В. Гнатюк (Львів) — 5; 21) С. Горбачевський (Тлусте) — 4; 22) Марія Грінченко (Київ) — 9; 23) В. Гришко (Скрантон) — 2; 24) М. Грушевський (Львів) — 4; 25) Дир. укр. прив. ґімназії в Буську — 3; 26) Дир. укр. прив. ґімназії в Городенцї — 1; 27) Дир. укр. ґімназії в Збаражи — 2; 28) R. Guimarães (Amadora, Portugal) — 1; 29) Ред. „Дїла" (Львів) — 6 + зб. л. др.; 30) Т-во „Добробит" (Ярослав) — 4; 31) М. Дорошенківна (Москва) — 6; 32) В. Дорошенко (Львів) — 38; 33) о. Ю. Дуткевич (Дубє) — 1; 34) Др. А. Єнсен (Стокгольм) — 1; 35) С. Єфремов (Київ) — 4; 36) Б. Загайкевич (Перемишль) — 44; 37) Заклад для забезп. робітників (Львів) — 1; 38) Б. Заклинський (Станиславів) — 5 + зб. л. др. 1; 39) Вид. „Запорожця" (Коломия) — 2; 40) П. Зварич (Веґревіль, Канада) — 2; 41) Вид. „Житє" (Львів) — 1; 42) А. Жук (Львів) — 5; 43) П. Жукович (СПетербург) — 2; 44) Dr. J. Janko (Прага) — 1; 45) Й. Іванїцкий (Львів) — 1; 46) О. Іванчук (Косів) — 2; 47) В. Каліцун (Львів) — 3; 48) Й. Каррах (Львів) — 3; 49) Е. Карский (Варшава) — 2; 50) Б. Кистяковський (Москва) — 4; 51) Книгарня ЛНВ. (Київ) — 27; 52) Д. Коломійцев (Симферополь) — 1; 53) М. Комаров (Одесса) — 4; 54) А. Коржинська (Жабє) — 2; 55) В. Костенська (Полтава) — 1; 56) Кр. госп.-молоч Союз (Стрий) — 1; 57) П. Крат (Вінніпеґ) — 2; 58) Др. Ів. Крипякевич (Львів) — 1; 59) о. К. Кульчицький (Підпечари) — 1; 60) Е. Н. Лавровська-Кондратовська — 1; 61) В. Левинський (Львів) — 1; 62) В. Ле-

вицький (Винники) — 16 + зб. л. др.; 63) В. Левіцький (Львів) — 1; 64) „Лемківський Банк“ (Новий Санч) — 3; 65) Дир. Ліцея Рус. Інст. для дівчат у Перемишли — 1; 66) О. Лисинецький (Львів) — 6; 67) В. Лотоцький (Львів) — 1; 68) Др. С. Людкевич (Львів) — 1; 69) Х. Майстренко (Київ) — 3; 70) А. Маслов (Москва) — 1; 71) о. М. Мацюрак (Тростянець) — 25; 72) Ю. Медвецький (Львів) — 1; 73) Музей Антроп. и Этн. имп. П. В. (СПетерб.) — 1; 74) N. N. (Бережани) — 7; 75) N. N. (Львів) — 1; 76) N. N. (Львів) — 1; 77) N. N. (Львів) — 6 + зб. л. др.; 78) О. Навроцький (Львів) — 3; 79) В. Нагірний (Львів) — 1; 80) „Надія“ (Порохник-місто) — 1; 81) „Народний Дім“ (Мостиска) — 5; 82) „Народный Домъ“ (Жовква) — 3; 83) „Народна Каса“ (Косів) — 1; 84) Ред. „Нашої Ніви“ (Вильно) — 2; 85) Ред. „Нашої Школи“ (Львів—Чернівці) — 3; 86) Ред. „Нової Буковини“ (Чернівці) — 1; 87) Вид. „Новітньої Біліотеки“ (Львів) — 4; 88) Общ. Библіотека в Харкові — 1; 89) А. Онищук (Карлів) — + зб. л. др.; 90) Др. В. Охримович (Львів) — 1; 91) В. Панейко (Львів) — 2; 92) Ред. „Письма з Просьвіти“ (Львів) — 44; 93) „Покутський Союз“ (Коломия) — 2; 94) „Праця“ (Бучач) — 4; 95) М. Пулевич (Єлисаветград) — 2; 96) „Ризница“ (Самбір) — 12; 97) О. Роздольський (Львів) — 9; 98) „Руський Базар“ (Вінніпеґ) — 9; 99) „Руска Бурса“ (Тернопіль) — 1; 100) „Руска Каса“ (Рогатин) — 8; 101) Ред. Русскої Ради“ (Коломия) — 1; 102) „Руска Щадниця“ (Перемишль) — 5; 103(„Селянська Бурса“ (Станиславів) — 1; 104) Dr. St. Serkowski (Варшава) — 1; 105) Ред. „Славянских Извѣстій“ (СПет.) — 1; 106) „Сокіл“ (Львів) — 4; 107) „Сокіл“ (Тернопіль) — 2; 108) В. Степанківський (Львів) — 34 + 1 мапа; 109) Др. Г. Стрипський (Будапешт) — 10; 110) М. Сумцов (Харків) — 2; 111) З. Сушко (Львів) — 68 + зб. л. др.; 112) С. Твердохліб (Львів) — 1; 113) В. Тимошевський (Львів) — 1; 114) Др. Ст. Томашівський (Львів) — 1; 115) Вид. „Торбан“ (Львів) — 8; 116) Дир. ц. к. Торговельної Академії у Львові — 1; 117) „Труд“ (Львів) — 2; 118) Т-во прих. укр. літ., н. і шт. (Львів) — 1; 119) Tow. Wz. Ubezpieczeń (Краків) — 1; 120) Укр. Наук. Т-во (Київ) — 8; 121) Укр. посол. Клюб (Відень) — 1; 122) Укр. р. Вид. Сп. (Львів—Київ) — 7; 123) Укр. Студ.

Союз (Львів) — 1; 124) „Українська Школа“ (Чернівці) — 1; 125) Е. Унсіт (Перемишль) — 14; 126) Гр. кат. Уряд парох. в Сокали — 1; 127) В. Устенський (Львів) — 1; 128) М. Федюшка (Львів) — 8; 129) Ю. Фелдешій (Унґвар) — 4; 130) А. Флоровский (Одесса) — 2; 131) Др. Ів. Франко (Львів) — 21; 132) П. Франко (Львів) — 19 + зб. л. др.; 133) Д. Харовюк (Корчинці) — 1; 134) „Хлопський Союз“ (Калуш) — 9; 135) Др. М. Чайковський (Тернопіль) — 1; 136) Вид. „Час“ (Київ) — 1; 137) Ів. Чупрей (Яблонів) — 3 + зб. л. др.; 138) Др. В. Щурат (Львів) — 3; 139) Ю. Яворський (Київ) — 2; 140) А. Янота (Симферополь) — 2; 141) о. К. Ясеницький (Жовтанці) — 137; 142) Л. Юркевич (Париж) — 1; 143) Xenien-Verlag (Липськ) — 1.

До дублєтів відкинено 540 тт., бр. і вв.

До переплету віддано 88 тв. у 142 тт.

У відділї стародруків прибуло 8 нових чисел у 8 томах (всї на чужих мовах). Разом із кінцем грудня 1912 р. було: І. церковно-словянських й українських стародруків 181 чч. у 182 тт.; II. стародруків на инших мовах 456 чч. у 572 тт. Усїх: 637 чч. у 754 тт.

II ВІДДІЛ.

(Рукописи, автоґрафи, дипльомати).

До II-го віддїлу закуплено:

1) рукоп. Евангеліє (з Галичини — XVII в.); 2) рукоп. Поученія (з Угорської Руси — XVI в.); 3) збірку угро-руських документів XVIII в.).

Заплачено за все 72·50 кор.

Крім того дарували:

1) М. Берлад (Видинів — 1 рукоп. (нов.); 2) В. Гнатюк (Львів) — 1 рук. (нов.) 3) М. Пилат (Чернівцї) — 1 рук. (нов. 4) о. К. Ясеницький (Жовтанці) — збірка галицьких актів XVIII—XIX вв.

Всїм Вп. Жертводавцям Управа Бібліотеки складає щиру подяку.

Фреквенція.

В часї від 1. IX — 31. XII 1912 р. визичено з бібліотеки :

	томів	на реверсів
до „Наукової робітні“	1015	429
до дому	820	682
разом	**1835**	**1111**

Управа.

Справоздане з музея

за час від 1 жовтня до 31 грудня р.

Остатнє чвертьріче принесло важні переміни в дотепершнім житю і розвитку музея: на засіданю дня 19/VI і 10/VII 1912 р. Виділ Товариства ухвалив призначити на приміщенє музея осібне помешканє в новонабутій Товариством великій камениці на розі ул. Чарнецького і Курковоі, що перед тим занятє було управою пропінаційного уряду. На протязі зазначеного часу помешканє се капітально перероблено, відрепаровано і приладжено, відповідно до потреб музея. В тих цілях 4 великі кімнати від ул. Чарнецького перероблено на 2 просторі салі (розділюючі кожду пару їх стіни усунено, а стелю в тих місцях оперто на тревалу зелізну конструкцію). В теперішнім своїм стані льокаль музея складаєть ся з пятьох саль, канцеляріі, робітні і невеличкоі фотоґрафічноі ляборатоpіі, при чім I салю займає природничий відділ (головно — збірки ґеольоґічні і палеонтольоґічні), II і III — етноґрафічний, салю IV — (вона разом із тим є також салею для загальних зборів Товариства) — відділ передісторичноі археольоґії, а V -- відділ історичноі археольоґії.

Нема сумніву, що відповідне помешканє є одною з найголовнійших умов доброго урядженя і проваджен́я музея: правильне і систематичне розміщенє музейних річей, потрібний догляд за ним — в цілях консервації, належне упорядкованє їх та приладженє для наукового дослідженя й використуваня,

— все те буває, звичайно, дуже утрудненим, а часом то й цілком неможливим у тіснім, непристосованім помешканю; громадське, культурне та педагогічне значінє зібраних колекцій і предметів також дуже зменшуєть ся або й зникає зовсім у тім випадку, коли їх не можна вигідно, зручно й приступно для кождого оглянути. Тому перенесенє музея з „Академічного Дому“ на улеці Супінського, де він був перед тим приміщений в кількох невеличких і зовсім невідповідних кімнатах, призначених на убікації для студентів, не можна не признати за конечний і давно вже очікуваний крок, необхідний для виратуваня від марнуваня і для належного упорядкованя та забезпеченя досить значних уже і цінних колекцій і збірок. Правда, і теперішне помешканє не можна уважати вповні задоволяючим з огляду на його розміри. По виготовленю потрібних меблів, розміщеню в них іще перехсваної в паках і шафах частини предметів та перенесеню з ул. Супінського полишеної ще на якийсь час збірки моделів, воно безперечно буде за тісне і нема сумніву, що в дуже недалекій будуччині потрібно буде взяти під музей ще кілька убікацій I-го поверху при ул. Курковій, занятих нині приватними льокаторами. За розширенєм помешканя музея вже й тепер промовляє також і те, що при нинїшних умовах нема спроможности урядити відділ, присвячений патронови Товариства, — „Шевченківський“; що предмети нової української штуки — образи і ин. — прийшло ся тимчасово примістити по части в канцелярії музея, по части в инших салях; що нема де відповідно виставити колекцій української кераміки, котрі невдовзї значно побільшать ся збірками з російських і ин. місцевостей; не вистарчить також місця для колекцій уборів голови, рибальства, прядїня і ткацтва, виробів із соломи й прутя, котрі, певно незабаром вплинуть до музея; для великої колекції предметів передісторичної археольоґії, котру сподїваєть ся дістати музей, для подарованого музеєви гербарія, що порядкуєть ся вже; для природничого відділу взагалї, зріст котрого безперечно піде дуже швидким кроком, а котрий приміщений тепер у дуже невеликій і невідповідній салї.

Завдяки ріжним причинам зріст музея в зазначенім часї не є, на жаль, таким значним, як було-б бажано та як мож-

на-б сподівати ся при инших, більше сприяючих умовах. Мимо того одначе нові набутки музея за час від 1 вересня до 31 грудня 1912 р. представляють ся все-ж таки досить поважно. На протязї того часу вплинуло до музея разом **975** предметів (1072 №№); з того числа як дари **638** (811 №№), закуплено **220** (189 №№), з бібліотеки Товариства передано **117** предметів (72 №№).

Між подарованими предметами треба зазначити насамперед цінний дар арт.-маляря д. Ів. Труша: 1 богато різблений боклаг, викладаний ріжнокольоровим деревом, вибиваний мосяжем і пацьорками, роботи Василя Шкрибляка; 1 таку-ж пушку, роботи того-ж гуцульського артиста-сницара; 1 такий самий таріль та 1 пушку, роботи не менше відомого артиста-сницара Миколи Шкрибляка; 1 таріль, роботи арт.-сницара Семанюка. Далї, — цїкаві колекції, дуже старанно зложені, дїточих забавок і народних вишивок, зібрані в снятинськім повітї членами етнографічної секції снятинського Окружного Видїлу „Взаїмної Помочи галицьких і буковинських учителїв і учительок" (досї поступила лише частина сих колекцій — 6 великих таблиць вишивок і 4 дїточих забавок). Нарештї, — колекції писанок із косівського пов. (149 штук) і колекцію мисочок, виробу гончарів с. Пістиня, косівського пов. (16 шт.), — артиста маляря д. Сроковського. Дбайливі приятелї музея — які й давнїйше — засипували музей своїми дарами ріжного характеру: д. Б. Заклинський (Жабє) подарував 1 „писану" гуцульську ракву, 1 деревляне різблене барильце гуцульської роботи, 20 писанок із Жабя, 1 черепяну мисочку, 3 деревляні ложки і 3 дїточі забавки — з Чернигівщини, 110 листовних карток „ucrainica" і 7 №№ (10 предм.) ріжних дрібних друків; д. В. Дорошенко (Львів) — 3 цинкографічні клїші, 1 фотогр. портрет, 1 писанку, 17 листовних карток і 1 друк; д. Я. Біленький (Угорщина) — 1 гуцульську запаску з Tiszabogdány і воскові фігурки з монастиря Густ-Боронявського (остатні, на жаль, отримано з почти цїлком потовчені); д. М. Білякївський (Львів) — 1 мінерал; богородчанська філїя „Сїльського Господаря" — 2 деревляні начиня місцевої роботи; д. Іл. Бондаренко (Львів) — 1 лист. картку і 1 японську монету; д. Гр. Гануляк — 8

лист. карток; д. Л. Гарматій (Голови) — 1 мосяжний ритований медалїон із портретом Т. Шевченка; д. В. Гнатюк (Львів) 1 фотоґр. знимку з адресу, піднесеного трупі Садовського в 1900 р.; д. Ів. Джиджора (Львів) — 1 лист. картку; д. Б. Загайкевич (Перемишль) — 1 фотоґр. портрет еп. С. Сембратовича; д. С. Задворняк (Деревляне) — 12 ріжних монет; д. І. Калиняк (Львів) — 1 монету і 1 медалїон; д. О. Копельчук (Шешори) — „бук-катрафій“, з котрим звязані ріжного роду місцеві перекази; д. А. Корнеля (Львів) — пуделко з „дусатовою“ вагою 1793 р.; д. О. Назаріїв (Львів) — 1 дрібн. друк; д. П. Пньовський (Львів) — 3 металеві українські торговельні марли; д. О. Роздольський (Львів) — 4 монети; д. Іл. Свенціцький (Львів) — 5 лист. карток; д. В. Степанківський (Львів—Льондон) — 108 лист. карток і 2 дрібні друки; д. З. Сушко (Львів) — 1 переп. листок і 1 портрет, рисов. оловцем; д. С. Тис (Львів) — 2 монети; д. Анеля Федорчук (Яворів) — 2 старі поливяні боклаги і 3 мосяжні хрестики на мосяж. ретязї; д. І. Чупрей (Яблонів) — 2 лист. картки; д. В. Шухевич (Львів) — 2 вишив. полотнища; д. Х? (Угнів) — 9 взірців вишивок із мужеських сорочок і 1 кавалок мальованки.

З закуплених річей, що вплинули в часї від 1/Х до 31/XII до музея, треба згадати насамперед: стару гуцульську кафлеву піч, роботи Бахмінського, закуплену при посередництві д. М. Кузьмака (на жаль, вона некомплетна, а частина кафлїв значно ушкоджена); 11 буковинських жіночих сорочок з ріжних місцевостей, богато вишиваних, набутих при посередництві „Жіночої Громади“ в Чернівцях; 2 шліци (убраня гуцула і гуцулки з Космача) арт.-мал. Яна Обста; 1 старе гуцульське кросно з Космача. Крім того закуплено до Музея ще отсї річи: 1 килимок, 1 вовняну тайстру, 1 вовняний пояс, 1 вовняну обгортку, 4 вишив. жіночі сорочки зі снятинського пов.; 1 пару нарушниць, 1 п. нараквиць, 1 п. рукавиць — з Жабя; 1 гуцульську стару тобівку; 3 гуцульські старі топірці; 1 гуцульську денцївку; 1 старий черепяний каганець; 1 поливяний боклаг, 3 поливяні кафлї, 1 полив. трійцю, 2 пол. збанки, 1 флякон і 3 пол. миски — роботи пістинських (косівського пов.) гончарів; 1 стару гуцульську деревляну боклажку; 1 стару деревляну церковну трійцю; 9 взірців тапетів із взо-

рами, основаними на гуцульських вишивках; 2 зелїзн. ости до ловленя риб; 6 нашийних образків і 2 амулети; 5 фотограф. карток зі знимками деяких частин Коломийської вистави; 49 лист. карток із портретами Т. Шевченка і инших письменників, етногр. типами і инш. сюжетами.

Осібно треба зазначити також корисні наслїдки поїздок на Коломийську виставу домашного промислу дра Ів. Раковського з проф. Ф. Вовком та О. Назарієва, завдяки чому удало ся зробити кілька цїкавих набутків для музея (в дарі і за гроші) та завести особисті зносини з корисними і потрібними музеєви особами (з остатньої поїздки представлено Видїлови окреме докладне справоздане на письмі).

В обнятім справозданем часї персонал музея складав ся з отсих осіб: О. Назарієва — з 2-ма годинами обовязкової працї, О. Залїзнякової (заступницї М. Залїзняка, що є на відпустцї) — з 3-ма годинами і возного М. Романова.

За управу музея:
Ол. Назаріїв.

Нові виданя Товариства.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Наукова часопись, присвячена передовсїм українській історії, фільольоґії й етноґрафії, виходить у Львові що два місяцї під редакцією М. Грушевського. Рік XXI. Р. 1912, кн. V. Т. CXI. Львів, 1912. Ст. 235+5, 8⁰. Цїна 3 кор. Зміст: 1. Зміст тому 3—4. — 2. Студії над орґанїзацією львівської Ставропіґії від кінця XVI до полов. XVII ст., написав Федір Срібний. IV. Матеріяльні відносини братчиків (докінченє слїдує, ст. 5—24. — 3. Студії над українськими народнїми піснями, подає Іван Франко. Додатки й поправки, V—XV, ст. 25—52. — 4. Чуднівська кампанїя 1660 р., студії Василя Герасимчука (далї), ст. 53—83. — Критичні замітки до тексту поезій Шевченка, написав Юліян Романчук (докінченє слїдує), ст. 84—116. — 6. ГригорійІлькевич як етноґраф, написав Андрій Франко (докінченє), ст. 117—139. — 7. Miscellanea: З заraня українськоï преси в Галичинї, подав М. Возняк, ст. 140—159. — 8. Наукова хроніка: Західнїй погляд на східню Европу (K. Dieterich, Die osteuropäischen Literaturen in ihren Hauptströmungen dargestellt), под. М. Федюшка, ст. 160—168. — 9. Бібліоґрафія (оцїнки, реферати, замітки): преісторія, антропольоґія, археольоґія й історія штуки, історія політична і культурна, лїтература, житє суспільне й культурне (реєстр ширших обговорень див. ст. 234), ст. 169—235. — 10. Оголошеня, ст. 236—240.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Наукова часопись, присвячена передовсім українській історії, фільольоґії й етноґрафії, виходить у Львові що два місяці під редакцією М. Грушевського. Рік XXI. Р. 1912, кн. VI. Т. CXII. Львів, 1912. Ст. 237+3, 8⁰. Ціна 3 кор. Зміст: 1. Зміст тому ст. 3—4. — 2. З діяльности Поссевіна, написав Іван Крипякевич, ст. 5—28. — 3. Студії над українськими народніми піснями, подає Іван Франко. Додатки й поправки (докінчене), ст. 29—58. — 4. Студії над орґанізацією львівської Ставропіґії від кінця XVI до полов. XVII ст., написав Федір Срібний. IV. Матеріяльні відносини братчиків (далі), ст. 59—73. — 5. Чуднівська кампанія 1660 р, студії Василя Герасимчука (далі), ст. 74—89. — 6. Критичні замітки до тексту поезій Шевченка, написав Юліян Романчук (докінчене), ст. 90—119. — 7.Miscellanea: а) Архивні дрібниці з Гетьманщини, под. В. Модзалевський; б) Михайло Куземський кандидатом на митрополичий престіл, под. Я. Гординський; в) Микола Лисенко (некрольоґ), под. Ф. Колесса, ст. 120—138. — 8. Наукова хроніка: Стара українська драма і новійші досліди над нею, под. М. Возняк, ст. 139—191. — 9. Бібліоґрафія (оцінки, реферати, замітки): преісторія, археольоґія й історія штуки, історія політична і культурна, література, етноґрафія (реєстр ширших обговорень див. ст. 237), ст. 199—237. — 10. Оголошеня, ст. 238—240.

Збірник історично-фільософічної секції том XIV. М. Грушевський: Історія України-Руси, том VIII, частина I, рр. 1626—1638, Київ-Львів, ст. 316, ціна 2 рублі = 5 кор. Зміст: В атмосфері льояльности. — Напружене і конфлікт 1630 р. — Безкоролівє і „заспокоєнне православних". — Козацькі справи 1632—1637 рр. — Війни 1637—8 рр.

Часопись правнича і економічна. Правничі і економічні розвідки історично-фільософічної секції Наукового Товариства ім. Шевченка, під редакцією дра Станислава Дністрянського. Рік VII. Том X. Львів, 1912. Ст. 111+160, 8⁰. Ціна 4 корон. Зміст: 1. Др. Станислав Дністрянський — Причинки до реформи приватного права в Австрії, ст. 1—111. — 2. Др. Микола Бодруґ — Правна суть новації, ст. 1—160. — Зміст тому, ст. III.

Етноґрафічний збірник. Видав Етноґрафічна Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка. **Том XXXI—XXXII.** І. Свенціцький: Похоронні голосїня. — В. Гнатюк: Похоронні звичаї й обряди. У Львові, 1912. Ст. IV+426, 8⁰. Цїна 5 кор. Зміст: 1) Від редакції. Ст. III—IV. — 2) Передмова (до голосінь дра І. Свенціцького). Ст. 1—33. — 3) Голосїня, зібрав др. І. Свенціцький. Ст. 34—129. — 4) Українські похоронні звичаї й обряди в етноґрафічній літературі. Огляд студій і бібліоґрафія. Написав др. Зенон Кузеля. Ст. 133—202. — 5) Похоронні звичаї й обряди (двацять описів). Зібрав В. Гнатюк. Ст. 203—424. — 6) Зміст. Ст. 425—426.

Етноґрафічний Збірник. Видав Етноґрафічна Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка. **Том XXXIII.** Знадоби до української демонольоґії, том II, вип. 1. Зібрав Вол. Гнатюк. У Львові, 1912. Ст. XLII+238, 8⁰. Цїна 3 корони. Зміст: 1) Переднє слово. Ст. III—IV. — 2) Останки передхристіянського релїґійного світогляду наших предків. Ст. V—XLII. — 3) Чорти. Ст. 1—70. — 4) Страхи. Ст. 71—154. — 5) Хованцї. Ст. 155—172. — 6) Ріжні духи. Ст. 173—190. — 7) Богинї й русалки. Ст. 191—198. — 8) Відміни й потерчата. Ст. 199—207. — 9) Блуд. Ст. 208—222. — 10) Смерть і хороби. Ст. 223—229. — 11) Зміст. Ст. 230—237.

Хроніка Наукового Товариства імени Шевченка у Львові. Р. 1912. Вип. II. Ч. 51. Справоздане за місяцї: май—серпень. Львів, 1912. Ст. 28, 8⁰. Цїна 30 сот. Зміст. Засїданя Видїлу. — Засїданя секцій (Др. Ів. Франко — Контракт оселеня Слободи біля Нагуєвич, Дрогоб. пов. 1779 р. М. Лозинський — Автономія країв в австрийській конституції. Ф. Срібний — Студиї над орґанізацією львівської Ставропіґії від кінця XVI в. до пол. XVII в. III. Роля Греків в брацтві. IV. Матеріяльні відносини братчиків. М. Возняк — З культурного житя України XVII—XVIII вв. Ів. Кревецький — Нові працї по історії Галичини 2-гої пол. XVIII в. Меланїя Бордунівна — З житя українського духовенства львівської єпархії в 2-ій пол. XVIII в. М. Грушевський — Памяти Е. Ґолубінського. М. Василенко — З адміністративного устрою Гетьманщини. Хр. Ящуржинський — Причинки до культу предків на Українї. Др. Ів. Франко — Записки галицько-руського селянина з початку XIX в. А. Клюк — Нова історія Османів. Вол. Дорошенко — Київ-

ская Старина і її показчик. Др. М. Бодруг -- Правна суть новації. Вас. Герасимчук — Чуднівська кампанія. Вол. Перетц — Вірші ером. Климентія, Зиновієва сина. Др. Іван Франко — Доповненя до студій над україн. народніми піснями. Др. Ю. Гірняк — До питаня ряду тавтомерних реакцій). — Засїданя комісій. — Участь Товариства у святі в честь В. Перетца. — Справозданє з бібліотеки. — Товариства й інституції, що приступили до обміну виданями. — Нові видаля Товариства.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Jgg. 1911. Heft I. № 45. Bericht für das Jahr 1910. Львів, 1912. Ст. 58, 8⁰. Цїна 1 кор. Зміст: Tätigkeit des Ausschusses. — Tätigkeit der Sektionen und Kommissionen. — Wissenschaftliche Publikationen. — Mitglieder der Gesellschaft: Ehrenmitglieder. Wirkliche Mitglieder. Stiftungsmitglieder. Ordentliche Mitglieder. — Mitglieder der Kommissionen. — Administration der Gesellschaft. — Institutionen, die mit der Gesellschaft im Tauschverkehr der Publikationen gestanden sind. — Zeitungen, die die Bibliothek im Laufe des Jahres erhielt. — Stand des Museums. — Bilanz der wissenschaftlichen Publikationen. — Kassabericht.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Jgg. 1911. Heft II. № 46. Bericht für die Monate: Jänner—April. Львів, 1912. Ст. 42, 8⁰. Цїна 30 сот. Зміст: Sitzungen des Ausschusses. — Sitzungen der Sektionen. (K. Šyroćkyj — Ševčenko's Gemälde: „Ihre eigene Herrin". M. Hruševśkyj — Zwei Jubiläumsfeiern. — Dr Iv. Franko — Studien über die ukrainischen Volkslieder: Chmelnyćkyj und Barabaš. M. Hruševśkyj — Händlovick's Notiz über die Saporoger Kosaken im Banat. Ders. — V. I. Sergejevyč, Nekrolog. Dr. Zeno Kusele. — Beiträge zu Studien über unsere Emigration. M. Vosnjak — Sprachlehre des Laurentius Sysanjij aus dem J. 1596. V. Kalicun — Prinzip des Dualismus in der Geometrie, I. Tl.). — Sitzungen der Kommissionen. — Anteilnahme der Gesellschaft an der Ševčenko Feier in Moskau. — Nekrologe von Paul Žytećkyj, Ivan Jassenyćkyj und Karl Bednarśkyj. — Bericht über den Stand des Museums. — Gesellschaften und Institutionen, die dem Tauschverkehr der Publikationen beigetreten sind. — Neue Publikationen der Gesellschaft.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Jgg. 1911. Heft III. № 47. Bericht für die Monate Mai—August. Львів, 1912. Ст. 40, 8⁰. Ціна 30 сот. Зміст: Sitzungen des Ausschusses. — Sitzungen der Sektionen (I. Krevećkyj — Ungerechtfertigte Vorwürfe. Al. Nasarijiv — Ethnographisches Territorium der ungarischen Ukraine. Dr. Ivan Franko — Spuren ruthenischer Bevölkerung in Siebenbürgen im XII—XVI Jahrh. K. Šyroćkyj — Einiges über das Schaffen des Malers Tropinjin (1776—1857) auf ukrainischem Gebiete. M. Hruševśkyj — Neue Konstruktionen der Anfänge des slavischen und ukrainisch-ruthenischen Lebens. J. Biłeńkyj — Ungarisch-ruthenische annalistiche Notizen. P. M. Subryćkyj — Die kanonische Visitation der Pfarre Ripnyk im Dechantssprengel Korosno im. J. 1780. Dr. I. Franko — Das Fest der Transfiguration Christi. Dr. D. Łukianovyč — Streitige und zweifelhafte Punkte in der Biographie des O. J. Fedjkovyč. M. Vosnjak — Hinter den Kulissen des Wiener „Vistnyk" und „Sorja Hałyćka". Dr. Hil. Svjencjickyj — Über die ukrainischen volkstümlichen Totenklagen). — Sitzungen der Kommissionen. — Bericht über den Stand der Bibliothek. — Bericht über den Stand des Museums. — Neue Publikationen der Gesellschaft.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Jgg. 1911. Heft IV. № 48. Bericht für die Monate: September—Dezember. Львів, 1912. Ст. 28, 8⁰. Ціна 30 сот. Зміст: Sitzungen des Ausschusses. — Sitzungen der Sektionen (Vlad. Dorošenko — Probe einer russischen Bibliographie der Ukrainika. Dr. I. Franko — Studien über die ukrainischen Volkslieder. Ders. — Die Frage der Änderung des ruthenischen Alphabets im J. 1859. Dr. Zeno Kusela — Beiträge zu den Studien über unsere Emigration, II. Th. Sribnyj — Die Organisation der Lemberger Stauropigialgenossenschaft vom Ende des XVI bis zur Mitte des XVII Jahrh. P. M. Subryćkyj — Vermögenszustand der Bauern im Mšaneć, Bez. Staryj Sambir, im J. 1910. Dr. St. Bałej — Über den Begriff der psychologischen Voraussetzung der Gefühle. Ders. — Über den Unterschied zwischen den Urteils- und den Vorstellungsgefühlen. Dr. V. Ochrymovyč — Ukrainische Rechtssprichwörter. Dr. St. Baran — Konfessionelle und nationale Veränderungen in den galizischen Mit-

telschulen in den J. 1896–1908. Dr. J. Hordynśkyj — Fragment eines Südruthenischen Psalters aus dem XIII—XIV Jahrh. Dr. Ivan Franko — Ein glücklicher Mann. Dr. Hil. Svjencjickyj — Das Evangelium von Bučač. Dr. Zeno Kusela — Ukrainische Begräbnisbräuche und Zeremonien in der ethnographischen Literatur. Andrij Franko — Gregor Ilkevyč als Ethnograph. V. Kučer — Dynamik eines Elektrons. V. Kalicun — Konstruktion einer ebenen Kurve V-ter Ordnung mit einem vierfachen Punkte). — Sitzungen der Kommissionen. – Berichte über Exkursionen: anthropologische Exkursion des Dr. Iv. Rakovśkyj, geographische Exkursion des Dr. S. Rudnyćkyj und ethnographische Exkursion des Dr. Z. Kusela. — Jakob Šulhyn (Nekrolog). — Bericht über den Stand der Bibliothek. — Bericht über den Stand des Museums. — Gesellschaften und Institutionen, die dem Tauschverkehr der Publikationen beigetreten sind. – Neue Publikationen der Gesellschaft.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Jgg. 1912. Heft I. № 49. Bericht für das Jahr 1911. **Львів**, 1912. **Ст.** 64, 8⁰. **Ціна 1 кор. Зміст:** Tätigkeit des Ausschusses. — Tätigkeit der Sektionen und Kommissionen. — Wissenschaftliche Publikationen. — Mitglieder der Gesellschaft: Ehrenmitglieder. Wirkliche Mitglieder. Stiftungsmitglieder. Ordentliche Mitglieder. — Mitglieder der Kommissionen. — Administration der Gesellschaft. — Institutionen, die mit der Gesellschaft im Tauschverkehr der Publikationen gestanden sind. — Zeitschriften, die die Bibliothek im Laufe des Jahres erhielt. — Stand der Bibliothek. — Bilanz der wissenschaftlichen Publikationen. — Kassabericht.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Jahr 1912. Heft II. № 50. Bericht für die Monate: Jänner—April. **Львів**, 1912. **Ст.** 32, 8⁰. **Ціна** 30 **сот. Зміст:** Sitzungen des Ausschusses. — Sitzungen der Sektionen (M. Hruševśkyj — Einer von den Njižynern. Iv. Krevećkyj — Ruthenisches Bergschützen-Bataillon aus den J. 1849–50. Eug. Tyšynśka — Pogodin und Subryćkyj. Dr. Iv. Franko — „Ein nichtswürdiger Scherz“, historische Dichtung aus dem J. 1702, auf historischem Hintergrunde erläutert. Dr. Z. Kusela – Beiträge zu den Studien über unsere Emigration, III. Th. M. Hru-

ševškyj — Dem Andenken Jacob Šulhyn's. Iv. Džydžora — Zur Geschichte der ukrainischen Generalkanzlei. M. Vassyljiv — Ein Beitrag zur Geschichte der ukrainischen Bewegung in Russland. Dr. Iv. Franko — Studien über kirchenslavische Texte. I. Dr. St. Rudnyćkyj — Beiträge zur Morphologie des podolischen Dnjistergebietes. I. Tl.). — Sitzungen der Kommissionen. — Dr. St. Tomašivškyj — Bericht über eine archäographische Exkursion. — Bericht über den Stand der Bibliothek. — Gesellschaften und Institutionen, die dem Tauschverkehr der Publikationen beigetreten sind. — Neue Publikationen der Gesellschaft.

КНИГАРНЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА

у Львові, Ринок, ч. 10,

має на складї між иншими отсї книжки:

	Корон
Адріян. Аґрарний процес у Добростанах	1·—
Антонович В. Польсько-українські відносини XVII ст.	0·40
„ Чари на Українї	0·45
Барвінський В. Досліди з поля статистики	0·20
Боданський О. Українські казки, зі вступом і поясненями	0·50
Боровиковський Л. Маруся, теж	0·26
Брайтенбах В. Біольоґія в XIX в.	0·26
Будзиновський В. Хлопська посїлість в Галичинї	2·—
Верхратський Ів. — Начерк соматольоґії	3·—
Вовк Хв. Антропометричні досліди укр. населення Галичини, Буковини й Угорщини	1·50
Гнатюк Вол. Словацький опришок Яношік в народнїй поезиї	1·00
„ Русини Пряшівської епархії і їх говори	1·40
„ Словаки чи Русини?	0·80
„ Пісенні новотвори в укр.-р. народ. словесности	1·40
„ Угроруські духовні вірші	2·50
„ Зносини Українців із Сербами	0·80
„ Народна пожива на Бойківщинї	0·40
„ Як писати заіменик ся при дієсловах	0·40
„ Бойківське Весїле в Мшанци	0·60
„ Весїле Керестурі	1·—
„ Віршована леґенда про рицаря і смерть	0·40
„ Хоценський співанник Левицьких	0·60
„ Леґенда про три жіночі вдачі	0·25
„ Руські оселї в Бачці	1·—
„ Лїрники	2·—
Грушевський М. Історія України-Руси, т. I, II, III і IV вид. 2, по	7·50
„ т. V—VII див. Збірник іст.-філ. секції.	
„ Ілюстрована Історія України	5·20
„ Про давнї часи на Українї (коротка історія України з ілюстр.)	0·60
„ Люстрації королївщин в руських землях XVI в., т. I—IV — див. Жерела.	
„ Виїмки з жерел до історії України-Руси: ч. I, до пол. XI в.	2·00
„ Розвідки й матеріяли до історії України-Руси, II—V	12·00
„ Останнї романи Г. Сїнкевича	0·40
„ Вступний виклад з історії давньої Руси	0·20
„ Хмельницький і Хмельниччина	0·20
„ Звенигород галицький	0·70
„ Похоронне поле в с. Чехах	0·60
„ Описи Ратенського староства	0·60
„ Хронольоґія подій Галицько-волинської лїтописи	1·00
„ Чи маємо автентичні грамоти кн. Льва?	0·50
„ Економічний стан селян в Львівській королївщинї XVI в.	0·50
„ Звичайна схема „русскої“ історії й справа раціонального укладу історії східнього словянства	0·20

	Корон
„ Етнографічні катеґорії й культурно-археольоґічні типи в сучасних студиях східньої Европи	0·30
„ Спірні питання староруської етнографії	0·50
„ Справа українсько-руського унїверситету у Львові	0·50
„ Справа українських катедр і наукові потреби українства	0·45
„ Матеріяли до історії суспільно-політичних і економічних відносин Західньої України	3·00
„ Господарство польського маґната на Заднїпровю перед Хмельниччиною	0·40
„ Дмитро-Вишневецький Байда в поезії й історії	0·70
„ Про батька козацького Б. Хмельницького (попул. оповід. з ілюстр.)	0·70
„ Культурно-національний рух на Україні в XVI—XVII вв. (з ілюстр.)	3·50
„ Нові конструкції початків словянського і українсько-руського житя	0·40
З. Ґінтер. Історія ґеоґрафічних відкрить у XV—XVI ст.	2·20
Джиджора Ів. Матеріали московського „Архива Министерства Юстиции" до історії гетьманщини	0·40
„ Економічна політика російського правительства супроти України в 1710—30 рр.	2·—
Драгоманів М. — Листочки до вінка на могилу Шевченка	0·20
„ Рай і поступ 2 вид.	1·00
„ Микола Ів. Костомарів	0·16
Драгоманів М. — Лїтературно-суспільні партії в Галичині	1·80
„ Козаки	0·30
„ Листи до Ів. Франка і инших т. I.	3·40
„ Листи до Ів. Франка і инших, т. II.	4·40
„ Шевченко, українофіли й соціялізм	2·00
Еґан Е. Економічне положенє руських селян на Угорщині	0·26
Енґельс Ф. Початки родини, приватної власности і держави	1·05
Етнографічний збірник т. I—IV, VII—X, XII, XXV і XXVIII по 3·00 кор., т. V, VI, XIII — XV, XVIII — XIX, XXIV, XXVI—XXVII по 4·00 кор., т. XVI і XXIII по 5 кор., т. XI, XXI—XXII по	6·00
Єфремов С. Національне питанє в Норвеґії	0·30
Жерела до історії України-Руси, т. I. — Люстрації королївщин в землях Галицькій і Перемишльській	4·00
„ т. II: Люстрації королївщин в землях Перемишльській і Сяноцькій	4·00
„ т. III: теж — в землях Холмській, Львівській і Белзській	5·00
„ т. IV: Галицькі акти з р. 1648—9	4·00
„ т. V: теж — в р. 1649—51	4·00
„ т. VII: — Люстрація королївщин з р. 1570	4·00
„ т. VIII: — Акти до історії Козаччини 1513—1630	4·00
Житє і Слово, вістник лїтератури історії і фолькльору, рік 1 і 2 по 10, рік 3 по	5·00
Заклинський Ром. — Чи можна Федьковича Косованом звати?	0·40
Заневич — Знесенє панщини в Галичині	1·00
Записки Наукового Товариства імени Шевченка т. I—XXII, XXV—XXX, XXXIII, XXXIV, XXXVII—XCVIII по 3·00, т. XXIII—IV, XXXI—II, XXXV—XXXVI по 5·00, комплети I—XX по 48·00, I—L по	120·00
Збірник фільольоґічної секції т. I: Т. Шевченко, хроніка його житя, т. I., нап. О. Кониський, 3·—, на ліпшім папері 4·00, в оправі	5·00
„ т. II: Розвідки М. Драгоманова, про українську народню словесність і письменство, т. I. 3·00, на ліпшім папері	4·00
„ т. III: Розвідки М. Драгоманова т. II. 3·00, на ліпшім папері	4·00
„ т. IV: Т. Шевченко, хроніка його житя, т. II., нап. О. Кониський	4·00
„ т. V: Про говор галицьких Лемків, нап. I. Верхратський	5·00
„ т. VI: Посмертні праці М. Дикарева	4·00
„ т. VII: Розвідки М. Драгоманова про українську народню словесність і письменство, т. III.	4·00
„ т. VIII—IX: Кореспонденція Якова Головацького в лїтах 1850—1862	7·00
„ т. X: Розвідки М. Драгоманова про укр. народню словесність і письменство	4·00
„ т. XI—XII: Кореспонденція Якова Головацького в лїтах 1835—49	6·00

Збірник історично-фільософічної секції т. I—IV розійшли ся (Історія України-Руси, нап. М. Грушевський, вид. друге, див. М. Грушевський) т. V: Матеріяли до історії духового житя Галицької Руси XVIII - XIX віку . . . . 4·00
" т. VI і VII: Історія України-Руси, нап. М. Грушевський, т. IV. 4·50, на ліпшім папері . . . . 5·50
" т. VIII і IX: Історія України-Руси, нап. М. Грушевський, т. V . . . . 7·50
" т. X і XI: Історія України-Руси, нап М. Грушевський, т. VI . . . 7·50
" т. XII—XIII: Історія України-Руси, нап. М. Грушевський, т VII . . . 8·00
Збірник математично-природописно-лікарської секції, т. I. II, III і IX по 3·—, т. IV —VIII (кождий в двох окремих випусках) і IX—X по 2·00, т. XI—XIII по . 5·00
„Зоря", письмо літературно-наукове, р. II і V по 6·00, р. VI і IX по . . . . 10·00
" " літерат.-наук. ілюстроване, річ. XIII, XV—XVIII по . . . . 12·00

Зубрицький М. Село Мшанець, Старосамб. пов. . . . . 3·00
" Велика родина в Мшанці, Старосамб. пов. . . . . 0·10
" Пачкарство бакуну в горах у Галичині в XIX ст. . . . . 0·60
" Причинки до історії рекруччини в Галичині . . . . 0·20
" Тісні роки. Причинки до історії Галичини 1846—1861 рр. . . . . . 0·20

Історична бібліотека:
т. I. С. Качала — Коротка історія Руси . . . . 2·40
т. II. М. Костомаров — Дві рус. народности й ин. статі . . . . . . 4·00
т. III. і IV. Д. Іловайський — Княжий період України-Руси . . . . . 6·80
т. V. М. Смирнов, М. Дашкевич, I. Шараневич — Гал. Русь . . . . 3·00
т. VI. Антонович Вол. і Іловайський Д. — История вел. кн. литовського . 3·20
т. VII. Іван Линниченко: Суспільні верстви Галицької Руси XIV—XV в. 2·20
т. VIII. Розвідки про церковні відносини на Україні-Руси XVI— XVIII вв. . 2·00
IX—XII. М. Костомаров — Богдан Хмельницький . . . . 12·80
XIII. М. Костомаров — Гетьмановане Виговського і Ю. Хмельницького . . 3·20
XIV—XVI. М Костомаров — Руїна 8.40
XVII—XVIII. М. Костомаров — Мазепа і Мазепинці, В. Антонович. Останні часи козаччини на Правобережі . . . . 6·60
XIX. Розвідки про народні рухи на Україні-Руси в XVIII в . . . . . 3·60
XX. Шульгин — Начерк Коліївщини . . . . 3·00
XXI і XXII. Розвідки про селянство на Україні-Руси в XV—XVIII ст. . 5·00
XXIII і XXIV. Розвідки про міста і міщанство . . . . 5·00

Інґрем Дж. Історія політичної економії . . . . 4·00
Кавцкі Кароль, Народність і її початки . . . . 0·60
Кельнер Л. Др. — Історія педаґоґії . . . . 1·20
Кареєв М. Фільософія історії . . . . 0·25
" Фільософія культурної й соціяльної історії . . . . 2·80
Колесса Ф. Ритміка українських народних пісень . . . . 4·00
Конрад и. Національна економія . . . . 2·30
Костомарів М. — Руська історія в житєписах ч. II і III по . . . . . 1·00
" Письмо до ред. Колокола . . . . 2·00

Кревецький Ів. — Оборонна орґанізація руських селян на галицько-угорськім пограничу в 1848—49 рр. . . . . 0·60
" Помічні дні. Причинки до історії панщини в Галичині в XIX ст. . . . 0.15
" До історії орґанізованя національних ґвардій в 1848 р. . . . . 0·20
" Цуцилівська трівога в 1848 р. . . . . 1·—
" Фальшоване метрик для польських повстанців в 1830—31 рр. . . . 0·10
" Аґрарні страйки і бойкоти у східній Галичині в 1848—49 р. . . . 0·12
" Галичина в другій половині XVIII ст. . . . . 0·80
" Справа поділу Галичини в рр. 1846—1850 . . . . 2·50

Кримський А. Мусулманство і його будучність . . . . 1·70
Крипякевич Ів. Львівська Русь в першій половині XVI в. . . . . . 2·00
Др. Кузеля З. Причинки до народ. вірувань з початком XIX ст . . . . . 0·30
" Про студії над дітьми . . . . 0·30
" Угорський король Матвій Корвін в славянській устній словесности . . . 1·50

	Корон
Левицький К. Др. — Німецько-руський правничий словар	7·00
„ Руська Правда	1·00
Літературно-науковий Вістник, річна передплата 18·00, повні річники 1899—1907 по 16·00, книжки V—XII за 1898, з додатком розпочатих у попередніх книжках статей	12·00
Ж. Масперо. Старинна історія східних народів, т. I	2·80
Л. Маячанець. Про шлюб на Україні-Руси в XVI—XVII ст.	0·30
Матеріяли до українсько-руської етнольогії т. I, III і VI	17·00
„ т. II, IV—V і VII (містять монографію проф. Шухевича про Гуцулів)	22·00
„ т. VIII і IX по 3 К, т. X і XII по 5 К, т. XI	2·00
Миколаєвич Я. — Опис каменецького повіту	2·00
Огоновський Ом. Др. Історія руської літератури, т. III. 8·00, т. IV.	2·00
„ Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache	3·00
Олехнович В. Раси Европи	0·70
Онишкевич Г. — Руська бібліотека т. III	3·00
Памятки українсько-руської мови і літератури, т. I. Апокріфи старозавітні	4·00
„ „ „ „ т. II і III. Апокріфи новозавітні по	5·00
„ т. IV і VI. Апокріфи і легенди з українських рукописів по	5·00
„ т. V. Памятки полемічного письменства кінця XVI і поч. XVII в.	6·00
М. Павлик. М. П. Драгоманів, його ювілей, похорон, автобіографія і спис творів	4·00
Партицький О. — Старинна історія Галичини	6·00
„ Словянська держава перед двома тисячами літ	0·20
„ Скандинавщина в давній Руси	0·40
„ Слово о полку Ігоревім	1·60
„ Темні місця в Слові о полку Ігоревім	2·80
Правнича часопись, річник IV—V по 6·00, VI, VII—X по	2·—
Правнича бібліотека т. I вип. 1, т. II вип. 1 і 2	2·—
Правнича і економічна часопись, т. I—III по 3·00, т. IV—V і VI—VII по 4·00, т. VIII—IX	5·00
Рудницький С. — Українські козаки в 1625—1630 р.	1·00
„ Руські землі Польської Корони при кінці XV в.	0·80
„ Начерк географічної термінольогії	2·00
Свенціцкий Іл. „Архангелови вѣщания Марии" і благовіщенська містерія	1·00
Сеньобо Ш., Австрія в XIX ст.	0·80
„ Міжнародні революційні партії	0·40
„ Церква й католицькі партії в XIX ст.	0·45
Ф. Сірко. Тарас Шевченко і його думки про громадське жите	0·60
Спис творів Ів. Франка за 25 літ його літературної діяльности	1·00
Стороженко М. Історія західно-европейських літератур до кінця XVIII ст.	4·40
Стоцький С. — Буковинська Русь	2·40
Студинський К. Др. З кореспонденції Д. Зубрицького в р. 1840—1853	0·70
„ Польські конспірації серед руських питомців і духовенства в Галичині в роках 1831—46	3·00
Тен Г., Фільософія штуки	1·00
„ Нариси із старинного сьвіта	0·65
Терлецький О. Москвофіли й народовці	0·30
Томашівський С. Народні рухи в Галицькій Руси 1648 р.	2·00
„ Податкові ухвали за Казимира Ягайловича в Польщі	3·00
„ Київська Коваччина 1855 р.	0·10
„ Маруся Богуславка в українській літературі	2·00
„ Матеріяли до іст. Гал. Руси — диви Жерела IV і V	
„ З історії галиц. соймиків	0.40
„ Володимир Антонович	2·—
„ Словацький висланник на Україні 1709 р.	2·—
„ Причинки до іст. Мазепинщини	0·50
„ Листи Петра В. до Л. М. Сінявского	1·—
„ Угорщина і Польща на поч. XVIII в., ч. I.	3·—
„ Причинки до пізнання терит. Угор Руси	0·20
„ Угорські Русини в уряд. статистиці	0·90
„ Етнографічна карта Угор. Руси	6·—

		Корони
Уайт Д. А.,	Розвій географічних поглядів	0·30
„	Розвій астрономічних поглядів	0·46
„	Розвій поглядів на лихву	0.30
„	Розвій поглядів на вселенну	0.90
„	Розмови з Л. Толстим	0.30
Українсько-руський Архів.	Т. I: Др. Іл. Свенціцкий, Опис рукописів Народного Дому	4·00
	Т. II: Др І. Франко, Громадські шпихлїрі в Галичині 1784—1840 р.	4·00
	Т. III: М. Тершаковець, Матеріяли до історії нац. відродження Гал. Руси в 1830—40 рр.	5·00
	Т. IV: Матеріяли до історії шкільництва у Галичині XVIII — XIX в.	3·00
	Т. V: М. Возняк, Фільольогічні праці Ів. Могильницького	5·00
Українсько-руська бібліотека т. I, 6·00, II, 4·00, IV, 3·00, оправні о 1·20 дорожші.		
Уманець і Спілка —	Словар российсько-український т. I—IV	12·00
Фер Л.	Будда і Буддізм	0·80
Франко Ів.	Іван Вишенський	2·00
„	Про панщину і її знесенє 1848 р.	0·60
„	Хмельнищина 1648—9 р. в сучасних віршах	2·00
„	Слово о Лазаревѣ воскресеніи	0·50
„	Апокріфічне евангелиє Псевдо-Матвія	0·30
„	Шевченко героєм польської революційної легенди	0·40
„	Карпато-руське письменство XIII—XVIII в.	2·00
„	Лукіян Кобилиця	0·40
„	Козак Плахта	0·40
„	Король балагулів Антін Шашкевич і його українські вірші	0·35
„	Матеріяли до історії колїївщини	0·40
„	Наливайко в мідянім бици	0·35
„	Пісня про правду і неправду	0·80
„	Громадські шпіхлїрі в Галичині 1784—1840.	1·00
„	До біографії Івана Вагилевича	1·00
„	Причинок до студій над Острожською Біблією	0·30
„	Святий Климент у Корсуні	5·00
„	Студії на поли Карпато-руського письменства	1·00
„	Студії над народніми піснями. Ч. I	3·50
„	Нарис історії українсько-руської лїтератури до р. 1890	3·60
Др. А. Форель.	Гігієна нервового і духового житя	2·40
„ „	Про алькоголїзм	0·30
Е. Фрас.	Нарис геольогії	1·60
Е. Шірер.	Полїтична історія Палестини	3·50
Др. В. Щурат.	Увільнене злочинця дівчиною в Бродах 1727 р.	9·10
„	До біографії і писань Івана з Вишнї	0·35